

Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen
Tel. 08370 - 6333

BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW

10/1/1970
836

Rapport nr. 868

DE BODEMGESTELDHEID VAN DE BOSWACHTERIJ
HET MASTBOS, COMPLEX STRIJBBEEKSE HEIDE
(AANVULLING OP RAPPORTNR. 564)

door: J.M.J. Dekkers
en A.Buitenhuis

Wageningen, december 1969

N.B. Niets uit dit rapport of de bijlagen mag zonder
toestemming van de Stichting voor Bodemkartering
worden vermenigvuldigd of in andere publikaties
worden overgenomen.

6 JAN. 1970

1970 19507

I N H O U D

	<u>Blz.</u>
<u>Voorwoord</u>	4
1. <u>Inleiding</u>	5
2. <u>De legenda</u>	6
2.1 Algemeen	6
2.2 De bodemeenheden	6
3. <u>De bodemwaardering</u>	9
3.1 Geschiktheidsbeoordeling voor de Japanse lariks	9
3.2 Geschiktheidsbeoordeling voor de douglas en de groveden	9
<u>Literatuurlijst</u>	11

BIJLAGEN

1. Bodemkaart, schaal 1 : 10 000
2. Bodemgeschiktheidskaart voor Japanse lariks,
    schaal 1 : 10 000
3. Bodemgeschiktheidskaart voor douglas en
    groveden, schaal 1 : 10 000

AFBEELDING

1. Situatiekaart, schaal 1 : 50 000 5

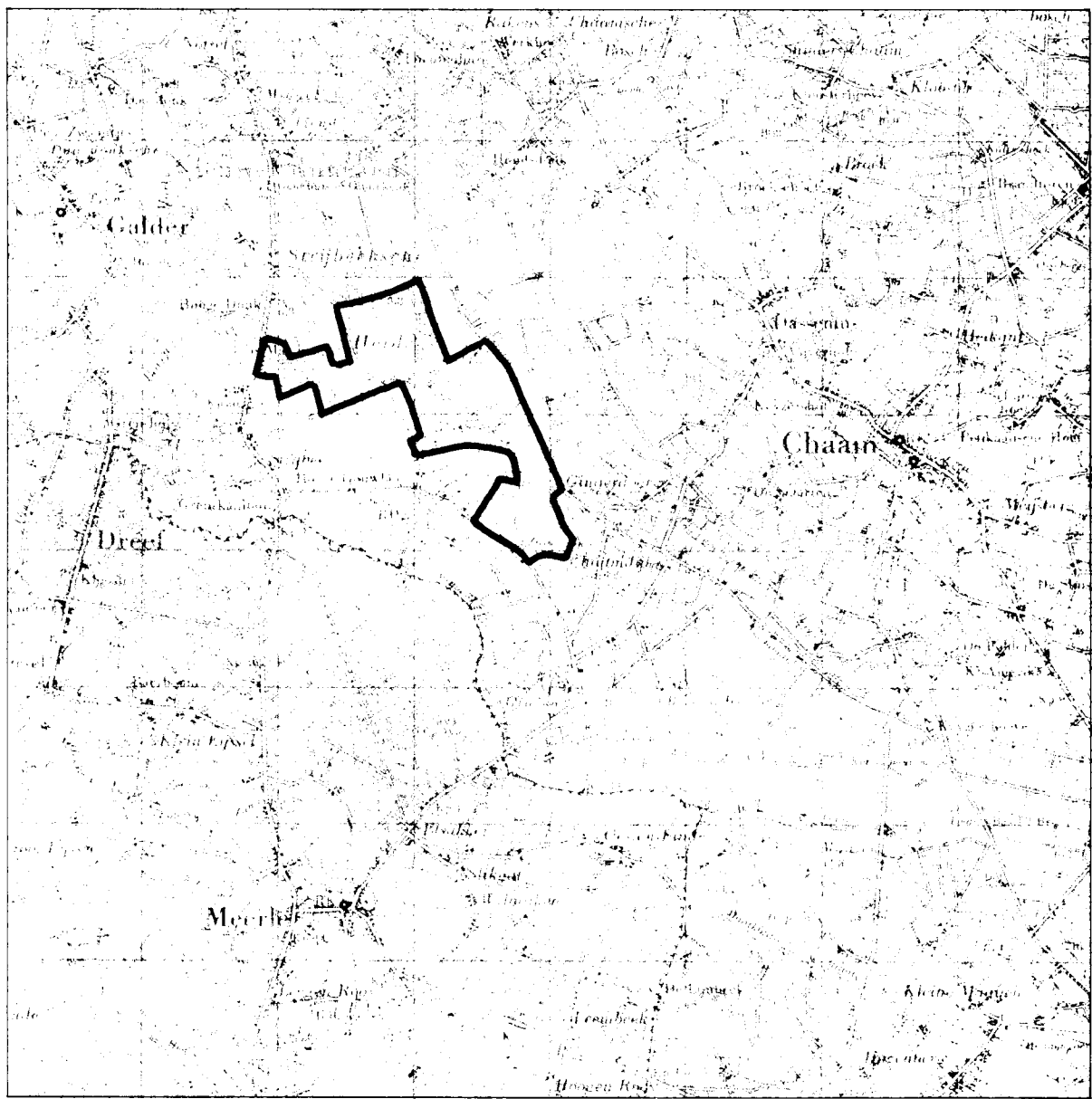
VOORWOORD

Door de Directie van het Staatsbosbeheer te Utrecht werd aan de Stichting voor Bodemkartering opdracht gegeven voor een bodemkundig onderzoek in een deel van de boswachterij Het Mastbos, omvattende het complex Strijbeekse Heide.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door de afdeling Opdrachten onder leiding van Ir. G.J.W. Westerveld. De afdeling Bosbouw onder leiding van Ir. K.R. baron van Lynden verleende medewerking bij het vaststellen van de bodemgeschiktheid. De veldopname vond plaats in de zomer van 1969 door J.M.J. Dekkers, die tevens het rapport samenstelde.

De coördinatie werd verzorgd door A.W. Waenink en A. Bui-
tenhuis, waarvan laatstgenoemde de dagelijkse leiding had.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,
Ir. R.P.H.P. van der Schans.

Schaal 1 : 50000

Afb. 1   Situatiekaart
(Top. kaart schaal 1:25 000 blad 50 B)

1. INLEIDING

De Strijbeekse Heide ligt in de provincie Noordbrabant, ten noordoosten van Strijbeek, in de gemeente Nieuw-Ginneken. De oppervlakte bedraagt 150 ha (afb.1).

Het werd bodemkundig onderzocht met als doel een overzicht te geven van de produktiemogelijkheden van de grond voor de bosbouw. Hiertoe zijn, behalve een bodemkaart, twee afgeleide geschiktheidskaarten vervaardigd, één voor Japanse lariks en één voor douglas en groveden.

Daar dit onderzoek een aanvulling is op dat van "Het Mastbos", wordt in dit rapport volstaan met een beknopte beschrijving van de voorkomende gronden. Voor informatie, onder meer betreffende het ontstaan en de opbouw van het gebied, en voor meer details wordt verwezen naar rapport nr. 564: "De bodemgesteldheid van de boswachterij Het Mastbos".

2. DE LEGENDA

2.1 Algemeen

Voor de opzet van de legenda en de codering van de bodemeenheden zie hoofdstuk 4.1 en 4.2 van rapport nr. 564.

2.2 De bodemeenheden

In het onderzochte gebied komen alleen humuspodzolgronden voor, ontwikkeld in Jong dekzand. Het zijn zeer fijn en matig fijn zandige, leemarme en zwak lemige veldpodzol- en haarpodzolgronden. Daarnaast is een aantal vennen aangetroffen, die echter niet in het verdere onderzoek zijn betrokken. De gezamenlijke oppervlakte hiervan bedraagt 16 ha, of 10,7 % van de totale oppervlakte.

In het onderstaande wordt van iedere bodemeenheid een karakteristiek gegeven, waarbij tevens de geschiktheid voor Japanse lariks, douglas en groveden is vermeld.

a. Natte, leemarme en zwak lemige, zeer fijn- en matig fijn-zandige veldpodzolgronden

Codering: Hn42

Ligging en oppervlakte: In de laagste delen van het terrein, vooral rond de vennen. De oppervlakte bedraagt 30 ha of 20 % van de totale oppervlakte.

Kenmerken en eigenschappen: De gronden zijn overwegend vergraven tot 30 à 50 cm diepte. In het matig humeuze, verwerkte deel wordt op enkele plaatsen een weinig loodzand aangetroffen. In de niet-vergraven gronden komt onder de A1-soms een A2-horizont voor. De goed ontwikkelde B2-horizont is op enkele plaatsen enigszins verkit. De geelbruine B3 gaat tot diep in het profiel door. Een enkele keer bevat deze laag dunne leemlaagjes.

Op 50 à 180 cm diepte begint op vrij veel plaatsen zware al of niet humeuze leem (oude klei). Plaatselijk gaat deze op 100 à 130 cm diepte weer over in zwak lemig, fijn zand.

De gronden van deze kaarteenheid zijn nat, zowel door hun lage ligging als door de zeer sterk lemige ondergrond. De gemiddelde hoogste grondwaterstand ligt tussen 0 en 40 cm.

Bodemwaardering: voor Japanse lariks: ongeschikt.
voor douglas en groveden: geschikt tot matig
geschikt.

b. Vochtige, leemarme en zwak lemige, zeer fijn- en matig fijn-
zandige veldpodzolgronden

Codering: Hv42

Ligging en oppervlakte: Deze bodemeenheid komt verspreid over het gebied voor. De oppervlakte bedraagt 59 ha of 39,3 % van de totale oppervlakte.

Kenmerken en eigenschappen: Op vrij veel plaatsen zijn deze gronden verwerkt tot 30 à 50 cm diepte. Dit heterogene gedeelte van het profiel bestaat meestal uit matig humeus A1- en B-materiaal. Soms wordt er een weinig loodzand in aangetroffen. Onder de verwerkte laag komt meestal een geelbruine B3-horizont voor, die op 50 à 80 cm geleidelijk overgaat in bleekgrijs zand met roestvlekken. Op enkele plaatsen is in deze laag een enigszins verkitte ijzer-B laag aanwezig, en soms ook een zeer fijnzandige, sterk lemige laag van ± 20 cm dikte. Op vrij veel plaatsen wordt op 150 à 180 cm diepte zeer sterk lemig materiaal aangetroffen.

De gronden zijn goed vochthoudend. De gemiddelde hoogste grondwaterstand ligt tussen 40 en 60 cm.

Bodemwaardering: voor Japanse lariks: matig geschikt
voor douglas en groveden: geschikt

c. Matig droge, leemarme en zwak lemige, zeer fijn- en matig
fijnzandige veldpodzolgronden

Codering: Hm42

Ligging en oppervlakte: Deze bodemeenheid komt eveneens verspreid over het gebied voor. De oppervlakte bedraagt 29 ha, of 19,3 % van de totale oppervlakte.

Kenmerken en eigenschappen: Het merendeel van deze gronden is vergraven tot een diepte van 30 à 50 cm. Dit verwerkte gedeelte bestaat uit matig humeus zand (A1- en B2-materiaal), met meestal enig loodzand (A2). Hieronder ligt de bruine B3-horizont die meestal doorgaat tot 60 à 80 cm diepte. De C-horizont bevat meestal enige roestvlekjes en plaatselijk dunne leemlaagjes of

grindsnoertjes. Op slechts enkele plaatsen komt in de ondergrond, op 160 à 170 cm diepte, zeer sterk lemig materiaal voor.

Deze gronden hebben ten gevolge van hun vrij hoge ligging ten opzichte van het grondwater een wat matige vochtvoorziening. De gemiddelde hoogste grondwaterstand ligt tussen 60 en 80 cm.

Bodemwaardering: voor Japanse lariks: ongeschikt
voor douglas en groveden: geschikt

d. Droge, leemarme en zwak lemige, zeer fijn- en matig fijnzandige haarpodzolgronden

Codering: Hd42

Ligging en oppervlakte: Deze gronden liggen op de hoge smalle dekzandruggen, verspreid over het gebied. De oppervlakte bedraagt 16 ha of 10,7 % van het totaal.

Kenmerken en eigenschappen: De meeste van deze gronden hebben een 40 à 50 cm diep verwerkte bovenlaag, bestaande uit loodzand houdend, matig humeus, leemarm en zwak lemig, fijn zand (A1-, A2- en B2-materiaal. In de zeer plaatselijk voorkomende niet-vergraven gedeelten is onder de A1 een loodzandlaag aanwezig van 10 à 20 cm dikte, met daaronder een goed ontwikkelde B2h en soms een ijzerbandje van 2 à 5 mm. De B2-horizont, veelal gedeeltelijk vergraven, gaat via de B3 over in een geelgrijze C-horizont. Wel in de B3-als in de C-horizont komen soms fibers voor en hebben de zandkorrels vaak een ijzerhuidje. Plaatselijk zijn op 80 à 120 cm diepte in het profiel roestvlekjes aanwezig.

Door de gewoonlijk lage grondwaterstand laat de vochtvoorziening van deze gronden te wensen over. De gemiddelde hoogste grondwaterstand ligt dieper dan 80 à 150 cm -maaiveld.

Bodemwaardering: voor Japanse lariks: ongeschikt
voor douglas en groveden: matig geschikt

3. DE BODEMWAARDERING

Voor de beschrijving van de geschiktheidsklassen en de eisen die de verschillende houtsoorten aan de grond stellen, wordt verwezen naar rapport nr. 564.

3.1 Geschiktheidsbeoordeling voor de Japanse lariks

Matig geschikt

Als matig geschikt voor de teelt van Japanse lariks worden beschouwd: de vochtige veldpodzolgronden (Hv42).

De gezamenlijke oppervlakte bedraagt 59 ha, dit is 39,3 % van de totale oppervlakte.

Het zijn gronden waarvan vooral de chemische vruchtbaarheid te wensen overlaat voor een optimale groei van lariks.

Ongeschikt

Als ongeschikt voor de teelt van lariks zijn beschouwd: de natte veldpodzolgronden (Hn42), de matig droge veldpodzolgronden (Hm42) en de droge haarpodzolgronden (Hd42).

De gezamenlijke oppervlakte bedraagt 75 ha, dit is 50 % van de totale oppervlakte.

De groei van de lariks wordt op deze gronden in sterke mate belemmerd door te hoge of te lage grondwaterstanden. De veldpodzolgronden met tijdelijk grondwater binnen 40 cm (kaarteenheid Hn42) zijn te nat voor de teelt van lariks, terwijl bij de gronden van kaarteenheid Hm42 en vooral bij die van Hd42 een tekort aan water de beperkende factor is.

3.2 Geschiktheidsbeoordeling voor de douglas en de groveden

Geschikt

Als geschikt voor de teelt van douglas en groveden worden beschouwd: de vochtige veldpodzolgronden (Hv42) en de matig droge veldpodzolgronden (Hm42).

De gezamenlijke oppervlakte hiervan bedraagt 89 ha, dit is 58,3 % van de totale oppervlakte.

Zowel de vochtvoorziening als de chemische vruchtbaarheid van deze gronden is toereikend voor een redelijke tot goede groei van douglas en groveden.

Geschild tot matig geschild

Geschild tot matig geschild voor de teelt van douglas en groveden zijn de natte veldpodzolgronden (Hn42). Deze beslaan een oppervlakte van 30 ha, 20 % van de totale oppervlakte.

Het zijn gronden die vrij langdurig een hoge grondwaterstand hebben, waardoor vooral de groei van de douglas in sterke mate wordt geremd. Tevens zal gezien de ondiepe beworteling gemakkelijk stormschade optreden.

Matig geschild

Tot de klasse matig geschild voor de teelt van douglas en groveden zijn de droge haarpodzolgronden (Hd42) gerekend. Deze komen over een oppervlakte van 16 ha of 10,7 % van de totale oppervlakte voor.

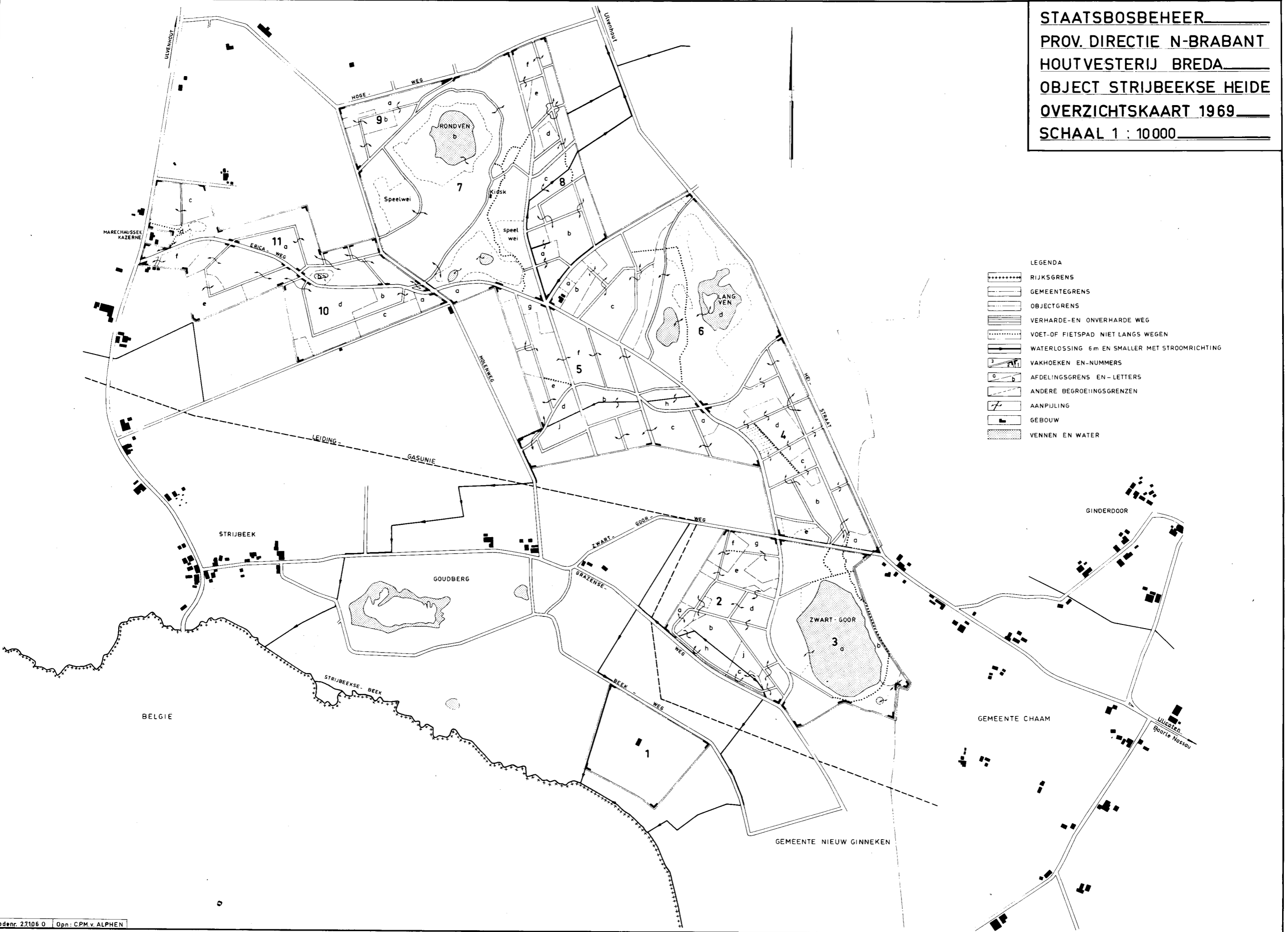
Het zijn gronden waarop men van de douglas slechts een matige opbrengst mag verwachten.

Voor de groveden ligt de situatie wat gunstiger. Hiervan zal de groei op deze droge en betrekkelijk arme gronden doorgaans nog redelijk zijn.

LITERATUUR

- Buitenhuis, A. en
G.J.W. Westerveld 1968 De bodemgesteldheid van het
natuurreservaat "De Goudberg".
Intern rapport nr. 711
- Lynden, K.R. van en
A.W. Waenink 1963 De bodemgesteldheid van de
boswachterij "Het Mastbos".
Intern rapport nr. 564
- Stichting voor Bodem- 1964 Toelichting bij de Bodemkaart
kartering van Nederland, kaartblad 50 West

STAATSBOSBEHEER
PROV. DIRECTIE N-BRABANT
HOUTVESTERIJ BREDA
OBJECT STRIJBEEKSE HEIDE
OVERZICHTSKAART 1969
SCHAAL 1 : 10000

- LEGENDA
- RIJKSGRENS
  - GEMEENTEGRENS
  - OBJECTGRENS
  - VERHARDE-EN ONVERHARDE WEG
  - VOET-OF FIETSPAD NIET LANGS WEGEN
  - WATERLOSSING 6m EN SMALLER MET STROOMRICHTING
  - VAKHOEKEN EN-NUMMERS
  - AFDELINGSGRENS EN-LETTERS
  - ANDERE BEGROEIINGSGRENZEN
  - AANPIJLING
  - GEBOUW
  - VENNEN EN WATER